

**AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY
A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY**
organizační složka státu

ODBORNÉ STANOVISKO

Posouzení trvalé zábrany MAIBACH pro ochranu obojživelníků

Stanovisko obsahuje 3 strany

Přílohy:

1. Výkres s rozměry zábrany
2. Fotografie detailu spojení dvou dílů zábran
3. Informační prospekt
4. Stanovisko Dr. Schweimanns (Amphitec-bioConsult)

Předmět odborného stanoviska:

Odborné stanovisko je zpracováno na základě objednávky firmy RENA NOVA, s.r.o. Předmětem posouzení jsou trvalé zábrany MAIBACH pro ochranu obojživelníků před mortalitou na komunikacích. Tyto trvalé zábrany jsou vyráběny v Německu společností MAIBACH Vul GmbH (Bannholzstrasse 4, 730 37 Goppingen Voralb).

Použité podklady:

Objednávka firmy RENA NOVA, s.r.o. ze dne 30. 10. 2024 a čtyři přílohy, které obsahují výkres zábrany s rozměry, fotografii detailu spojení, informační prospekt a stanovisko Dr. Schweimanns (Amphitec-bioConsult).

ODBORNÉ STANOVISKO:

Trvalé zábrany jsou opatřením, které brání vstupu migrujících obojživelníků na komunikaci a navádí je k bezpečným průchodům. Zábrany jako opatření jsou v následujícím textu hodnoceny z hlediska jejich primární funkčnosti, tj. zda jsou pro obojživelníky nepřekonatelné. Funkčnost a použitelnost bariér v terénu pak ovlivňují další faktory, např. přítomnost, vzdálenost a parametry migračních objektů, podmínky lokality, způsob instalace zábran, jejich pravidelná kontrola a údržba. Vhodné parametry migračních objektů, výběr jejich lokalizace, návaznost objektů na okolí a opatření podporující jejich účinnost jsou včetně doporučených parametrů zábran náplní Standardu péče o přírodu a krajinu, řada E, „02 002 Trvalá opatření k zajištění prostupnosti komunikací pro obojživelníky“, jehož znění je dostupné na webu AOPK ČR.

Popis: Posuzované bariéry jsou vyrobeny z pozinkovaného plechu tloušťky 2,5 mm. Zábrany jsou tvořeny dílci o délce 4 000 mm a výšce 400 – 700 mm. Výšku zábrany určuje druhové spektrum obojživelníků na dané lokalitě. Dílce jsou spojeny a fixovány v terénu prostřednictvím dvojitých U-sloupků o délce 1350 – 1650 mm. Výška sloupků se odvíjí od výšky zábrany a sloupky jsou zatloukány do země do hloubky 950 mm. K zakrytí sloupků a okraje vodící stěny jsou vyráběny speciální kryty. Popsaným spojením dílců nevzniká mezi nimi mezera, která by umožňovala bariéru živočichům překonat (viz Příloha 2). Ukončení zábrany se provádí speciálním dvojitým U-sloupkem, který je možné napojit např. na betonový propustek.

Na horním okraji zábran je zahnutí ve tvaru obráceného písmene „U“ s přesahem 70 mm a zpětným ohybem o délce 38 mm v úhlu 15°. Zahnutý okraj zabraňuje obojživelníkům tuto bariéru překonat. Dolní část zábrany je v délce 200 mm a v úhlu 94° zahnuta proti směru tahu obojživelníků. Její okraj široký 50 mm je zapuštěn do země. Tato horizontální základna znemožňuje podhrabání zábrany některými druhy obojživelníků. Dále základna brání růstu rostlin přímo u bariéry, což by umožňovalo živočichům prostřednictvím rostlin bariéru překonat.

Zábrany Maibach je možné použít jak samostatně stojící, tak pro instalaci na plot. Zábrany lze ze zadní strany obsypat zeminou, v krajním případě kamennou drtí, avšak z důvodu delší životnosti je doporučeno zábrany instalovat bez obsypu.

Hodnocení funkčnosti: Posuzovaný typ zábran už byl na území ČR instalován. Avšak cílený reprezentativní monitoring funkčnosti posuzovaných zábran pro jednotlivé druhy obojživelníků nebyl dosud na území ČR prováděn. Nicméně tato skutečnost platí v době vydání stanoviska pro všechny typy zábran používané na území ČR. V doloženém stanovisku Dr. Schweimanns (viz Příloha 4), které je založeno na 17 letech používání předmětných zábran, je uvedeno, že „...Dobrý vodící účinek zábran díky jejich tvaru pro mloka a všechny druhy žab. Malá tendence obojživelníků šplhat nahoru po zábraně s výjimkou rosniček.“ Současné jsou posuzované zábrany konstrukčně velmi podobné trvalým zábranám NaturaServis s.r.o.. Tyto zábrany byly v ČR instalovány na mnoha lokalitách a z terénních pozorování je zřejmé, že zábrany zamezují pronikání obojživelníků do prostoru komunikace.

Závěr:

Na základě tvaru zábrany a jejích parametrů je možné předpokládat, že zábrana je funkčním opatřením, které zabraňuje živočichům pronikat do rizikového prostoru komunikace. Posuzovaná zábrana Maibach odpovídá konstrukčně doporučeným parametrům trvalých zábran, které jsou uvedeny v Standardu péče o přírodu a krajinu, řada E, „02 002 Trvalá opatření k zajištění prostupnosti komunikací pro obojživelníky“, jehož znění je dostupné na webu AOPK ČR.

Závěrečné upozornění:

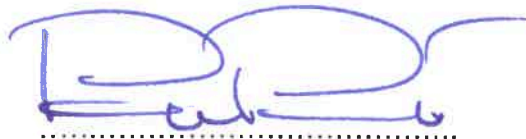
Možnost změny stanoviska dle aktuálních poznatků

V případě, že o posuzovaných opatřeních budou získány aktuální poznatky, které budou vyžadovat změnu stanoviska, bude stanovisko upraveno dle nových informací.

Zpracovala: RNDr. Jitka Uhlíková, Ph.D.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 196 1/1
148 00 Praha 11 - Chodov
-14-

Schválil:

Ing. Pavel Pešout

ŘEDITEL SEKCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

V Praze dne 31. 10. 2024